

SUOMEN
ILMASTOPANEELI
The Finnish Climate
Change Panel

Talousvaliokunta, 14.11.2023

HE 71/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle päästökauppalaiksi sekä laiksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain 2 ja 33 §:n muuttamisesta.

Markku Ollikainen

Ilmastopaneelin puheenjohtaja

Ilmastopaneelin näkemyksiä

- Päästökauppa on tärkein & kustannustehokkain politiikkatoimi EU:n ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi – auttaa Suomea saavuttamaan ilmastolain tavoitteet
 - Hinnan säilyessä nykytasolla (80–100 €/t) kansallisen päästökauppasektorin päästöt laskevat nykysoveltamisalalla arviolta noin 5–6 miljoonaan tonniin vuoteen 2035.
 - Päästövähennysten kustannukset päästökauppasektorilla ovat olleet koko EU:n ilmastopolitiikan ajan alhaisemmat kuin taakanjakosektorilla.
- Ilmastopaneeli keskittää huomionsa seuraavaan kolmeen päästökauppadirektiivin muutokseen:
 - Päästökaupasta siirtyvät ulos laitokset, joiden päästöistä yli 95 % syntyy kestävän biomassan poltosta
 - Meriliikenne tulee mukaan päästökauppaan
 - Jätteenpolttu tulee seurantaan ja mahdollisesti myöhemmin päästökauppaan

Biomassaa polttavien laitosten päästöjen rooli

- Merkittävä määrä teollisuuden päästöjä on siirtymässä päästökaupan tuoman ohjauksen ulkopuolelle taakanjakosektorille (HE:n arvio: n. 0,25 Mt)
 - Tarvitaan uusi kansallinen ohjaus, jotta ei tueta fossiilisia panoksia tuotannossa suhteessa muuhun, päästökaupan piirissä olevaan teollisuuteen
 - Toimivin kansallinen instrumentti olisi päästövero, jonka valmistelu tulisi alkaa heti.
- Biogeenisen hiilen talteenotto ja varastointi pysyvästi tuottaa negatiivisia päästöjä - kannustimia tarvitaan kiireesti
 - Kannustimet negatiivisten päästöjen tuottamiseen puuttuvat kansallisesti, EU-säätelyn tulevaisuus ei selvää
 - Komissiolta tulee 2026 selvitys, kuinka negatiiviset päästöt voitaisiin jatkossa huomioida päästökaupassa.
 - Ei ole yhdentekevää, ovatko biomassaa polttavat laitokset päästökaupan piirissä vai eivät
 - Ilmastopaneeli katsoo, että tarvitaan huolellinen arviointi eri vaihtoehtojen vaikutuksista ja suosittaa Suomea pitämään kysymystä esillä, kun direktiiviä tarkastellaan uudestaan.

Meriliikenne & saaripoikkeus

- Meriliikenteen ottaminen mukaan päästökauppaan positiivinen askel
- Suomessa on paljon potentiaalia laivaliikenteen päästövähennysratkaisujen kehittämisessä.
 - Kysyntää syntyy paineistettuun biokaasuun, jota tarvitaan LNG:n sekaan
 - Innovatiivisia ratkaisuja löytyy: sähköpurjeet, ammoniakki, logistiikan tarkempi hallinta, laivakohtainen CCS, hybridilaivat.
- Ehdotettu saaripoikkeuksen käyttöönotto ei kannusta päästövähennyksiin
 - Heikentää kannustimia meriliikenteen päästöjen vähentämiseen ja vääristää kilpailua alusten kesken.
 - Johdonmukainen politiikka tärkeää, jotta varmistetaan markkinoiden kehittyminen ja investointien houkuttelevuus.
- Saaripoikkeuksen käyttöönotolla välillisesti vaikutuksia myös valtion tuloihin ja menoihin
 - Merenkurkun lauttaliikenteen tukeminen saaripoikkeusta vastaavalla 2 milj. euroa
- Ilmastopaneeli suosittaa, että Suomi ei ota käyttöön saaripoikkeusta.

Jätteenpoltto

- Jätteenpolton päästöille raportointivelvoite yleisen päästökaupan alla 2024 alkaen, mahd. mukaan EU:ssa vasta 2028.
- Hallitus ei esitä jätteenpoltoa sisällytettäväksi aiemmin päästökauppaan kansallisella päätöksellä.
- Jätteenpolton sisällyttämisellä päästökauppaan kansallisesti toisi useita etuja.
 - Se yhtenäistäisi jätteen kohtelua, sillä laitosten rinnakkaispoltto on jo mukana päästökaupassa.
 - Se myös mahdollistaisi sen, että päästökaupan CCS:lle kehitettyä mekanismia voitaisiin hyödyntää jätteenpolton päästöjen vähentämiseen.
 - Se edistäisi kiertotaloutta rankaisemalla fossiilisten jakeiden polttoa ja parantamalla täten kannustimia kierrätyksen ja kiertotalousratkaisujen edistämiseen paranevat .
- Ilmastopaneeli suosittaa, että Suomi ottaisi jätteenpolton mukaan päästökauppaan jo ennen kuin se EU-tasolla velvoitetaan osaksi ETS-järjestelmää.

SUOMEN
ILMA**STOP**PANEELI
The Finnish Climate
Change Panel